

Ilmub üks kord kuus alates 1993. aastast

ISSN 1406-0698

Tänases numbris :

↵	EESTI UUDISED	1
	PRAQIII uudised	2
↵	Standardikomisjonis	2
↵	M.Otsa ETSI-st	4
↵	T.Valdlo IT mõistete standardimisest	8
↵	Uus toidukauba märgistamise kord	11
↵	Uued akrediteeritud laborid	12
↵	Lühidalt Leedust	13
↵	SUVELUGEMISI	13
↵	CEN ja ISO UUDISED	14
↵	Juunis saadud ISO, CEN standardid	17
↵	Uudiskirjandus	25
↵	EN kavandid arvamusküsitluseks	26
↵	Eesti standardite kavandid	28
↵	Eesti standardite kavandid arvudes	29
↵	Toiduainetööstuse Liidu standardid	30
↵	Müügile saabunud Eesti standardid	30
↵	EVS ja Tervisekaitseinspeksiooni register	31

EESTI UUDISED

• UUS TOIDUKAUBA MÄRGISTAMISE KORD

Vabariigi Valitsuse 26. mai 1998 määrusega nr 108 kinnitati "Toidukauba märgistamise kord" RT I 1998, 49, 1539. Vt ka lk 11.

- Vabariigi Valitsuse 10. juuni 1998 määrusega nr 130 kinnitati "Toidujärelvalveks proovide võtmise ja analüüside tegemise kord" RT I 1998, 56, 1769.
- Vabariigi Valitsuse 5. juuni 1998 määrusega nr 126 kinnitati "Teravilja ja teraviljasaaduste sertifitseerimise ja kvaliteedi määramise kord" RT I 1998, 52/53, 1681.
- Vabariigi Valitsuse 2. juuni 1998. a määrusega nr 118 kinnitati toote vastavusavalduse ja –tunnistuse väljaandmise tingimused ja kord (RT I 1998, 50, 1362).
- 26. mail toimus Toidu standardimise tehnilise komitee istung, millest võttis osa ka Endla Sandberg, kes muuhulgas andis soovitusi, kuidas standardimise tehnilise komitee raames standardikavandeid ette valmistada.
- 1. juunil toimus Tallinnas Euroopa Telekommunikatsiooni Standardite Instituudi ETSI seminar "Telecom Standards Collaboration". Ettekande ETSI-st ja selle missioonist tegi ETSI peadirektor hr Karl Heinz Rosenbrock. ETSI tehnilisest organisatsioonist rääkis ETSI standardidirektor hr Kjell Strandberg. ETSI Peaassamblee aseesimees hr Björn Troili rääkis standardite tähendusest tööstuses. Järgnes Eesti telekommunikatsiooni struktuuri tutvustus Elekterside Inspektsiooni direktorilt hr Jüri Jõemalt ning ümarlaud, mida juhatas ETSI standardite müügi ja levitamise osakonna juhataja hr Christopher Corbett. Toimus ka arutelu sidealase standardimise edasimineku teedest.
- Akrediteeritud katselaborite read Eestis täienesid juuni alguses kahe uue labori võrra. Pärnu Veterinaar- ja Toidulaboratoorium sai akrediteerituse reale meetoditele piima- ja lihatoodete ning veterinaar-bakterioloogiliste analüüside valdkonnas. OÜ Eesti Keskkonnauuringute Keskus oli esimene akrediteeritud labor Eestis keskkonnaalaste analüüside valdkonnas. Vt lk 12
- Registreeriti EVS/TK 8 "Ehitustoodete tuleohutusosalase standardimise tehnilise komitee". TK käsitleb ehitustoodete tuleohutusosalaste nõuete ja katsetoodikate ning klassifitseerimise standardimist. Kontaktisik on Anu Kuusk, tel 6 282 045.

**JÄRGMINE EVS TEATAJA ILMUB KAKSIKNUMBRINA 8/9
SEPTEMBRI ALGUSES**

PRAQIII RAAMES

- 8-10. juunil toimus Reykjavíkis infotehnoloogia lokaliseerimisnõuete standardimise tehnilise komitee CEN/TC 304 plenaaristung, millel osales Eesti Informaatikakeskuse direktor hr Imre Siil.
- 15-19. juunil toimus seminar "Metroloogia osa majandus- ja sotsiaalarengus" Saksamaal Braunschweigus, mille tööst võttis osa Tartu Standardiseerimis- ja Metroloogiakeskuse spetsialist hr Ako Rodima.
- 27. nädalal külastab Eestit PRAQ III metroloogiaalase hindamiskomisjoni liikmena Soome Metroloogia- ja Akrediteerimiskeskuse direktor pr Ulla Lähtenmäki eesmärgiga koostada ülevaade antud valdkonna olukorrast Eestis ning välja selgitamiseks edaspidise tehnilise abi vajadust.
- 4-17. juulil külastab Eestit hr R.T. Huigen Hollandi Standardiinstituudist eesmärgiga koostada ülevaade standardimise olukorrast Eestis ning välja selgitamiseks edaspidise tehnilise abi vajadust.
- 25-26. juunil 1998 toimub Brüsselis neljas PRAQ III Liaison Committee koosolek, kus osalevad nii EL kui ka Phare riigid. Arutusele tuleb 1998.a tööplani täitmine ning uute projektide vajadus (PRAQ III edasised sammud) arvestades EL laienemisprotsessi.
Osa võtab PRAQ III koordinaator Eestis EVS peaspetsialist pr Sirje Leol.

STANDARDIKOMISJONIS

4. juunil 1998 toimunud Standardikomisjoni koosoleku protokollist

1 Standardite kavandite arutelu

1.1 Pakend. Kombatavad

ohumärgid (EVS-EN ISO 11683:1998)

Kavandi esitaja: Standardiamet.

OTSUSTATI: Kavand heaks kiita.

1.2 Sensoorne analüüs. Sõnavara

(EVS-ISO 5492:1980)

Kavandi esitaja: EVS/TK 1 töögrupp.

OTSUSTATI: Kavand vajab täiendavat sisulist läbitöötamist. Kavand tagastada töögrupile standardikomisjoni liikmete kokkuvõtlike märkustega uuesti läbivaatamiseks.

1.3 Sensoorne analüüs. Üldjuhised (EVS-ISO 6658:1998)

Kavandi esitaja: EVS/TK 1

OTSUSTATI: Kavand vajab täiendavat sisulist läbitöötamist. Kavand tagastada töögrupile standardikomisjoni liikmete kokkuvõtlike märkustega uuesti läbivaatamiseks.

1.4 Vedelgaasi (LPG) transporditavad korduvtäidetavad keevitatud terasballoonid. Kontrollimise protseduurid enne ja pärast täitmist ning täitmise ajal (EVS-EN 1439:1998)

Kavandi esitaja: Eesti Gaasiliit.

OTSUSTATI: EN 1439 tõlge vajab keelelist kohendamist. Esitada kavand läbivaatamiseks Tehnilise Järelevalve Inspeksiooni poolt moodustatud töögrupile.

1.5 Vedelgaasi (LPG) transporditavad korduvtäidetavad keevitatud terasballooned. Perioodiline rekvalifitseerimine (EVS-EN 1440:1998)

Kavandi esitaja: Eesti Gaasiliit.

OTSUSTATI: EN 1440 tõlge vajab keelelist kohendamist. Esitada kavand läbivaatamiseks Tehnilise Järelevalve Inspeksiooni poolt moodustatud töögrupile.

2 Standardite koostamisetpanekute arutelu

2.1 Integraalteenuste digitaalvõrk (ISDN); Baaspöördus- ohutus ja kaitse.

Osa 1: Üldosa ETS 300 047-1 ülevõtt

Ettepaneku esitaja: EVS/TK 3.

OTSUSTATI: Ettepanek heaks kiita.

2.2 Integraalteenuste digitaalvõrk (ISDN); Baaspöördus- ohutus ja kaitse.

Osa 2: Liides I_a- ohutus ETS 300 047-2 ülevõtt

Ettepaneku esitaja: EVS/TK 3.

2.3 Integraalteenuste digitaalvõrk (ISDN); Baaspöördus - ohutus ja kaitse.

Osa 3: Liides I_a- kaitse ETS 300 047-3 ülevõtt

Ettepaneku esitaja: EVS/TK 3.

OTSUSTATI: Ettepanek heaks kiita.

2.4 Integraalteenuste digitaalvõrk (ISDN); Baaspöördus - ohutus ja kaitse.

Osa 4: Liides I_b- ohutus ETS 300 047-4 ülevõtt

Ettepaneku esitaja: EVS/TK 3.

OTSUSTATI: Ettepanek heaks kiita.

2.5 Integraalteenuste digitaalvõrk (ISDN); Baaspöördus - ohutus ja kaitse.

Osa 5: Liides I_b- kaitse ETS 300 047-5 ülevõtt

Ettepaneku esitaja: EVS/TK 3.

OTSUSTATI: Ettepanek heaks kiita.

2.6 Tuleohutus. Ehitusmaterjalide ja –tarindite pinnakihid

(EVS 620-10:1998)

Ettepaneku esitaja: Päästeamet.

OTSUSTATI: Ettepanek heaks kiita.

2.7 Kaerasaadused. Üldnõuded.

Ettepaneku esitaja: EVS/TK 1

OTSUSTATI: Ettepanek tagasi lükata. Alusdokumentide põhjendusega ettepanek esitada uuesti Standardikomisjonile. Kui on olemas EL direktiive, lisada need võimalusel ettepaneku alusdokumentide koosseisu.

2.8 Teravili ja teraviljasaadused. Proteiinisisalduse määramine

Ettepaneku esitaja: EVS/TK 1

OTSUSTATI: Ettepanek heaks kiita.

2.9 Hernes. Üldnõuded

Ettepaneku esitaja: EVS/TK 1

OTSUSTATI: Koostada kavand kõigi kaunviljade kohta.

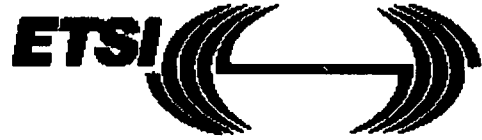
2.10 Nisujahu. Üldnõuded

Ettepaneku esitaja: EVS/TK 1

OTSUSTATI: Ettepanek heaks kiita. Laiendada ettepanekut teistele nisujahusortidele. Näiteks makaronijahu.

3 Ehitustoodete tuleohutusosalase standardimise tehnilise komitee registreerimise avalduse arutelu.

OTSUSTATI: Registreerimise taotlus heaks kiita. Ehitustoodete tuleohutusosalase standardimise tehnilise komitee käsitusala kooskõlastada tuletõrje ja päästevahendite standardimise tehnilise komitee (EVS/TK 5) käsitusala.

MIS ON ETSI?

Sellele küsimusele on ETSI peadirektor Karl Heinz Rosenbrock vastanud järgnevalt: *“European Telecommunications Standards - Building blocks for global telecommunications: Services, equipment and systems”*.

Eesti keeles võiks see kõlada: “Euroopa sidestandardid - globaalse side - teenuste, seadmetiku ja süsteemide ehitusplokid”.

Euroopa Telekommunikatsiooni Standardite Instituut (ETSI) on Prantsuse seaduste järgi töötav kasumit mittetaotlev organisatsioon, kelle ülesandeks on koostada sidestandardeid. ETSI peakorter asub Sophia Antipolis’ e teaduspargis Lõuna-Prantsusmaal. Seal töötab 90 inimesest koosnev sekretariaat ja ligikaudu 100 eksperti, kes kuuluvad erinevate projektide töögruppidesse.

Side standardimise tähtsus ei seisne ainult funktsionaalsetes põhjustes, milleks on globaalse võrgu kokkuühendatavus ja teenuste koostöötamine. Standardite koostamist mõjutavad ka ärilised ja poliitilised huvid, sellised nagu: avatud liidesed, turu ja tootmise mahu mõju maksumusele ning turgude ja tööstuste ühtesulamine.

ETSI standardid on vabatahtlikud, avatud, konsensusel põhinevad, avalikud, objektiga seotud, orienteeritud üldisele kasule, dokumenteeritud.

Reeglina on ETSI standardite kasutamine vabatahtlik, kuid mõned neist on siiski tehniliseks baasiks Euroopa Komisjoni direktiividele ja määrustele.

Ajaloolistel põhjustel on standardimismaailm jagunenud kolmeks:

- üldised standardid;
- elektrotehnika standardid;
- sidestandardid.

Nende käsitlusalade järgi jagunevad standardiorganisatsioonid nii rahvusvahelisel, regionaalsel kui ka enamasti rahvuslikul tasandil. Rahvusliku tasandi standardiorganisatsioonid on reeglina vastava käsitlusala rahvusvaheliste ja regionaalsete standardiorganisatsioonide rahvuslikud liikmed. Nende konkreetsed õigused ja kohustused on määratletud vastavate organisatsioonide sisedokumentidega. Üldised põhimõtted on neil kõigil siiski ühised.

Rahvuslikud esindajad esindavad:

- oma riigi vastava käsitlusala spetsialistide arvamust ja huve rahvusvahelises (regionaalses) standardiorganisatsioonis;
- rahvusvahelise (regionaalse) standardiorganisatsiooni huve oma riigis.

Eesti on ETSI liige 1998 aastast ja ITU liige 1992 aastast.

Tabelis on toodud standardiorganisatsioonid vastavalt nende käsitlusalale ja omavahelistele suhetele.

Käsitlusala	Rahvusvaheline	Regionaalne (Euroopa)	Eesti
Standardid üldiselt	ISO	CEN	Eesti Standardiamet
Elektrotehnika standardid	IEC	CENELEC	Eesti Elektrotehnikakomitee
Sidestandardid	ITU (ITU-T, ITU-R)	ETSI	Riigi Elekterside Inspeksioon

ETSI roll on standardida Euroopas lisaks sidele ka side ja infotehnoloogia ning side ja ringhäälingu ühiseid käsitlusalasid. Tema tegevus on üles ehitatud rahvusvahelistele standarditele, kusjuures ta ise on samaaegselt kaasatud uute rahvusvaheliste standardite väljatöötamisele. ETSI töökava on kooskõlas ITU-T ja ITU-R tegevusega.

ETSI ülesanne on toota turul nõutud standardeid ja kindlustada Euroopa panus rahvusvaheliste standardite väljatöötamisel.

Võib ju küsida, miks on üldse vaja standardimist Euroopa tasandil, kas ei piisaks rahvusvahelisest standardimisest? Standardid oleks ülemaailmsed, ühtsed ja kõikjal kasutatavad. Võib-olla kunagi saabki see nii olema, tänapäeval on siiski vajalik ka regionaalne standardimine.

Põhjuseks on, et rahvusvaheline standardimine on sageli liiga aeglane, omab liialt palju suvandeid (tööobjekte) ning ei ole piisavalt üksikasjalik.

Ehk lahtiseletatult, maailm on väga suur ja mitmepalgeline, valikuvõimalusi on palju, riikide arengutasemed on erinevad jne.

Euroopa on tunduvalt väiksem ja ühtsem kui maailm, seetõttu ka standardimine ETSI-s on kiire, tõhus ja turule suunatud, suudab välja valida suvandi, on vajalikul määral üksikajalik, katab kogu side käsitlusala ning kindlustab regionaalsete ja rahvusvaheliste standardite ühtsuse.

Standardimisprotsess koosneb järgmistest etappidest:

- koostamisetpaneku (*work item*) heakskiitmine;
- seiskamine e peatamine (*standstill*);
- kaastööd/arutelud;
- kavandi teksti heakskiitmine (töögrupis, tehnilises komitees ...);
- kavandi redigeerimine;
- konsultatsioonid (avalik arvamusküsitlus);
- teksti parandamine;
- heakskiit (avalik hääletus);
- kirjastamine;
- transponeerimine (vastuvõtmine rahvusstandardiks);
- konfliktsete standardite tühistamine.

Kogu ülalloeletud standardimisprotsess kestab parimal juhul aasta, halvimal juhul muidugi ka kauem. Kogu töö toimub elektroonselt, sama kehtib ka standardite avaldamise kohta.

Oma tegevuses on ETSI püstitanud eesmärgiks side infrastruktuuri integreerimise hõlbustamise, tulevaste teenuste koostöö kindlustamise, terminalseadmestiku ühildatavuse saavutamise ning üleeuroopalise sidevõrgu loomise.

ETSI on võtnud omale ülesande olla novaatorliku ja tõhusa lähenemisviisiga, turu vajadustele tundlik regionaalne standardiorganisatsioon, kes toodab tähtaegselt kvaliteetseid standardeid.

ETSI on avatud organisatsioon, mille liikmeteks on:

- administratsioonid ja rahvuslikud standardiorganisatsioonid - 9,39%;
- võrguoperaatorid - 16,33%;
- tootjad - 53,27%;
- kasutajad (tarbijakaitseorganisatsioonid, testimis- ja sertifitseerimisorganisatsioonid jne) - 5,31%;
- teenuste pakkujad, teadusasutused, konsultatsioonifirmad jne - 15,71%.

Mitmetel põhjustel on nende liikmestaatus erinev.

ETSI liikmed võivad olla:

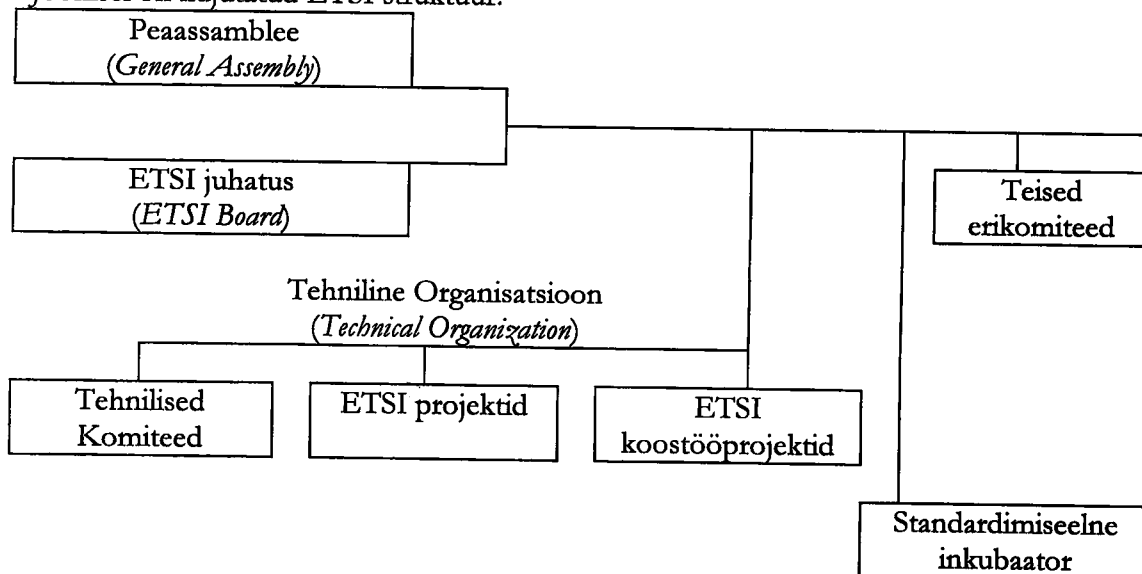
- **täisliikmed** (eelduseks on Euroopa Posti- ja Telekommunikatsiooni Administratsioonide Konverentsi – CEPT-i tunnustus), kes täidavad kogu ETSI põhikirja ja protseduurireegleid;
- **assotsieerunud liikmed**, kes võtavad osa ETSI tööst, kuid ei saa olla täisliikmed (enamasti geograafilistel põhjustel);
- **vaatlejad**, kes on volitatud täisliikmeteks, kuid ei soovi võtta osa ETSI tehnilisest tööst;
- **nõustajad**, Euroopa Komisjoni või EFTA sekretariaadi esindajad.

Seisuga 09 04 98 kuulus ETSI-sse 490 liiget (34 riigist), lisaks veel 75 vaatlejat (18 riigist) ja 47 assotsieerunud liiget (13 riigist).

Kuna hääletamisel arvestatakse liikmete kuuluvust Euroopa Liitu või EFTA-sse ja vastavalt loetakse ka hääled, on ETSI liikmesriigid loetletud arvestades kuuluvust neisse organisatsioonidesse:

- Euroopa Liidu (EU) riigid: AT, BE, DE, DK, ES, FI, FR, GB, GR, IE, IT, LU, NL, PT, SE
- Euroopa Vabakaubandusassotsiatsiooni (EFTA) riigid: CH, IS, NO
- teised CEPT-i riigid: CY, MT, TR, PL, CS, SL, RO, BG, HU, SLO, RU, HR, UA, LT, BA, EE¹

Joonisel on kujutatud ETSI struktuur:

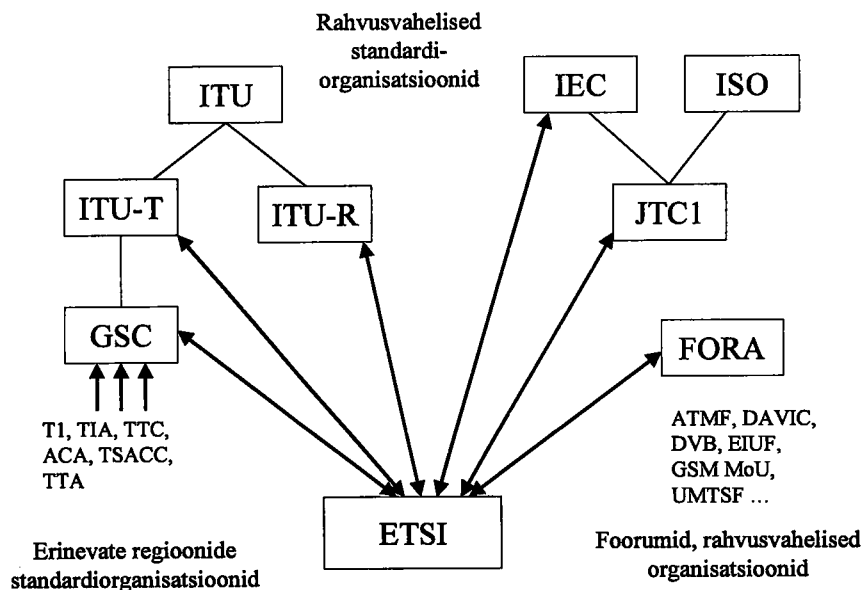
¹ Maade nimetuste koodid ISO 3166-1 järgi

Peaassamblee on ETSI kõrgeim juhtorgan, mis tuleb kokku kaks korda aastas. Istungite vahele jääval ajal juhivad tööd ETSI juhatus, kuhu kuuluv sekretariaat toetab kõigi ETSI organite tööd. Tehniline Organisatsioon koostab ja võtab vastu tehnilisi standardeid. Erinevates komiteedes ja projektides töötab üle 3 500 eksperdi. Inkubaator on mõeldud standardimise arendamiseks riikides, kus siiani on standardimisega tegeldud väga vähe või üldse mitte.

Spetsiaalsete ülesannete täitmiseks on loodud erikomiteed, siinkohal on loetletud vaid mõned neist:

- *Finance Committee* (FC),
- *ETS Awareness Group* (ETSAG),
- *Operational Co-ordination Group* (OCG),
- *Global Multimedia Mobility Co-ordination Group* (GMMCG).

ETSI seoseid rahvusvaheliste standardiorganisatsioonidega ja standardivate kogudega annab ettekujutuse järgnev joonis.

ETSI koostööpartnerid

Skeemilt on näha, et peale rahvusvaheliste standardiorganisatsioonide on ETSI koostööpartneriteks mitmed regionaalsed ja rahvuslikud standardiorganisatsioonid väljastpoolt Euroopat: Ameerikast *Standards Committee T1* (T1), *Telecommunications Industry Association* (TIA); Jaapanist *The Telecommunication Technology Committee* (TTC); Kanadast *Telecommunication Standards Advisory Council of Canada* (TSACC); Koreast *Telecommunication Technology Association* (TTA); Austraaliast *Australian Communications Authority* (ACA). Lühend GSC (*Global Standards Collaboration*) tähistab nende organisatsioonide ja ETSI vahel sõlmitud koostöökokkulepet.

Loetlen siin ka mõned foorumid ja rahvusvahelised organisatsioonid, kellega ETSI'l on koostöölepingud: *Asynchronous Transfer Mode Forum* (ATMF); *Digital Audio Visual Council* (DAVIC); *Digital Video Broadcasting* (DVB); *European ISDN User Forum* (EIUF); *GSM MoU Association* (GSM MoU); *Universal Mobile Telecommunications Systems Forum* (UMTSF). Joonisele ei ole mahtunud kõik ETSI koostööpartnerid, kuid ettekujutuse erinevatest kokkulepetest ja tegevussuundadest annab see siiski.

Artikkel on kirjutatud Sophia Antipolises 28 – 30. aprillil toimunud ETSI seminari materjalide alusel. Seminari juhatas ja põhiettekande tegi Paul Reid. Seminar oli mõeldud ETSI tehnilistes komiteedes ja töögruppides töötavatele ekspertidele, kuid oli väga

kasulik kõigile, kes teevad koostööd ETSI-ga. Sellised seminarid toimuvad ETSI peakorteris kaks korda aastas. Nende programm on mahukas ja tihe, haarates nii loenguid kui ka praktilisi õppusi. Siin esitatud materjalid moodustasid vaid osa seminari sissejuhatast. Kui keegi soovib saada ettekujutust ETSI tööst ja ka ise side standardimises osaleda, julgen soovitada alustuseks käia ära ETSI seminaril, side standardimisest huvitatul aga võtta ühendust allakirjutanuga.

Maret Ots

EVS/TK 3 sekretär

INFOTEHNOLOOGIA MÕISTETE STANDARDIMISEST

Standardiameti vahendusel registreerus Eesti hiljuti infotehnoloogia standardimise ühendkomitee JTC1 alamkomitee SC1 *Sõnavara* vaatejaliikmeks. Sisuline töö antud valdkonnas ja osalemine rahvusvahelises standardimises on volitatud infotehnoloogia standardimise tehnilisele komiteele EVS/TK4. Komitee juhtiv IT terminoloogia ekspert on Vello Hanson (Küberneetika AS, vello@ats.cyber.ee).

JTC1 alamkomitee SC1 *Sõnavara* täisliikmed on Belgia, Brasiilia, Kanada, Tšehhi, Soome, Prantsusmaa, Iraan, Itaalia, Jaapan, Norra, Poola, Rootsi ja USA.

Vaatejaliikmed on Austraalia, Bulgaaria, Kuuba, Taani, Eesti, Ungari, Island, India, Iisrael, Korea, Portugal, Slovakkia, Lõuna-Aafrika Vabariik, Šveits, Tai, Türgi ja Suurbritannia.

Terministandardi ISO/IEC 2382 käsitlusala

Infotehnoloogias on levinud mitmesugused rahvusvahelised infovahetusprotsessid. Sageli raskendab neid protsesse eri valdkondades või keeltes ühe ja sama mõiste väljendamiseks kasutatavate terminite suur hulk või kasulike mõistete määratluste puudumine. Vääritimõistmise vältimiseks on oluline püüdneda mõisted, valida terminid sama mõiste väljendamiseks eri keeltes ning kehtestada määratlused, mis annavad terminitele rahuldavad vasted.

ISO/IEC 2382 aluseks on Rahvusvahelise Infotöötuse Föderatsiooni ja Rahvusvahelise Arvutuskeskuse koostatud ja avaldatud "*Infotöötuse sõnastiku*" terminid ning Ameerika Rahvusliku Standardiinstituudi ANSI avaldatud "*Ameerika rahvuslik infotöötuse sõnastik*". Arvestatud on ka infotehnoloogia alaseid teiste rahvusvaheliste organisatsioonide (näiteks Rahvusvahelise Elektersideliidu ja Rahvusvahelise Elektrotehnikakomisjoni) avaldatud terministandardeid ja kavandeid ning rahvuslikke standardeid ja kavandeid.

ISO/IEC 2382 annab ranged, lihtsad ja arusaadavad määratlused. Iga mõiste ulatus on valitud nii, et saaks sõnastada üldkasutuseks sobiva definitsiooni. ISO/IEC 2382 soodustab rahvusvahelist suhtlust infotehnoloogias. Ta esitab infotehnoloogia valdkonna jaoks oluliste mõistete terminid ja määratlused inglise ja prantsuse keeles ning määratleb artiklite vahelised seosed.

Teistesse keeltesse tõlkimise hõlbustamiseks on määratlused kavandatud nii, et võimalusel välistada vaid teatud keelele omaseid iseärasusi. Paljud riigid, nt USA, Kanada, Soome, Prantsusmaa, Norra, ka Eesti, on välja andnud oma IT sõnastikke laiendatud terminivalikuga. Samas arendavad paljud suurfirmad, nt Microsoft, IBM oma sõnastikke.

ISO/IEC JTC1/SC1 plenaaristung ja töörühmade koosolek toimus 25-29. mail 1998 Stockholmi eeslinnas Kistas

Mida nimetatud plenaaristungil ja töörühmade koosolekutel, kus allakirjutanul oli meeldiv võimalus osaleda, siis tehti ja otsustati:

- otsustati käivitada terministandardi ISO/IEC 2382 osa 01 *Fundamental terms* uustöötlus ning teha ettepanek osa nimetuse muutmiseks *Fundamental Concepts*, koostati esimene uustöötuse kavand,
- seoses osa 11 kaotamise ning osaga 03 ühendamisega otsustati 2382-03 osa endine nimetus *Equipment technology* muuta *Equipment technology and processing units* ning koostati uue versiooni töökavand,
- osadele 04 *Organization of data* ja 05 *Representation of data* koostati FCD.
- 12. osa *Peripheral equipment* nimetati ümber *Periphral equipments - General and storage devices*, töötati välja kolmas töökavand,
- osadel 23 *Text processing* ja 27 *Office automation* otsustati algatada uustöötlus,
- osad 29 *Artificial intelligence - Speech recognition and syntbesis* ja 32 *Electronic mail* vormistati lõplik standardikavand (FDIS),
- saabunud täiendusettepanekute alusel redigeeriti osade 33 *Hypermedia and multimedia*, 35 *Networking*, 34 *Artificial intelligence - Neural networks* ja 37 *Virtual reality* uued tööversioonid,
- osa 36 *Private integrated services networks* otsustati kaotada ja sobivad terminid jaotada teiste osade vahel,
- osa 38 *Periphral equipment - Input/output units and accessories* terminiloomeks otsustati käivitada uus projekt.

Terministandardi ISO/IEC 2382 osade seis

Staatus, tähistus	Osa nimetus	Uustöötuse staatus
ISO/IEC 2382-1:1993	Fundamental terms • Põhiterminid	WD
ISO/IEC 2382-2:1976	Arithmetic and logic operations • Aritmeetika- ja loogikatehted	
ISO/IEC 2382-3:1987	Equipment technology • Aparatuuritehnika	WD
ISO/IEC 2382-4:1987	Organization of data • Andmekorraldus	FCD
ISO/IEC 2382-5:1989	Representation of data • Andmeesitus	FCD
ISO/IEC 2382-6:1987	Preparation and handling of data • Andmevalmendus ja andmekäitlus	
ISO/IEC 2382-7:1989	Computer programming • Programmeerimine	IS 1998
ISO/IEC 2382-8:1986	Security • Turvalisus	IS 1998
ISO/IEC 2382-9:1995	Data communication • Andmeside	Alustatud
ISO/IEC 2382-10:1979	Operating techniques and facilities • Käitusmeetodid ja -vahendid	CD
ISO/IEC 2382-11:1987	Processing units • Töötlusseadmed	Kustutatid
ISO/IEC 2382-12:1988	Peripheral equipment • Välisseadmed	WD
ISO/IEC 2382-13:1996	Computer graphics • Raalgraafika	
ISO/IEC 2382-14:1997	Reliability, maintainability and availability • Töökindlus, hooldatavus ja käideldavus	
ISO/IEC 2382-15:1985	Programming languages • Programmikeeled	IS 1998
ISO/IEC 2382-16:1996	Information theory • Infoteooria	
ISO/IEC 2382-17:1996	Databases • Andmebaasid	
ISO/IEC 2382-18:1987	Distributed data processing • Hajus andmetöötlus	FCD
ISO/IEC 2382-19:1989	Analog computing • Analoogarvutid	

ISO/IEC 2382-20:1990	System development • Süsteemiarendus	Alustatud
ISO/IEC 2382-21:1985	Interfaces between process computer systems and technical processes • Protsessiliidesed	
ISO/IEC 2382-22:1986	Calculators • Kalkulaatorid	
ISO/IEC 2382-23:1994	Text processing • Tekstitöötlus	Alustatud
ISO/IEC 2382-24:1995	Computer-integrated manufacturing • Integraalne raalvalmistus	
ISO/IEC 2382-25:1992	Local area networks • Kohtvõrgud	
ISO/IEC 2382-26:1993	Open systems interconnection • Avatud süsteemide ühendamine	
ISO/IEC 2382-27:1994	Office automation • Bürooautomaatika	Alustatud
ISO/IEC 2382-28:1995	Artificial intelligence -- Basic concepts and expert systems • Intellektitehnika. Põhimõisted ja ekspertsüsteemid	
FDIS ISO/IEC 2382-29	Speech recognition and synthesis • Kõnetuvastus ja kõne süntees	
CD ISO/IEC 2382-30	Artificial intelligence - Computer vision • Intellektitehnika. Tehisnägemine	
ISO/IEC 2382-31:1997	Artificial intelligence - Machine learning • Intellektitehnika. Automaatõpe	
FDIS ISO/IEC 2382-32	Electronic mail • Elektronpost	
CD ISO/IEC 2382-33	Hypermedia and multimedia • Hüpermeedium ja multimeedium	
FCD ISO/IEC 2382-34	Artificial intelligence - Neural network • Intellektitehnika. Neurovõrgud	
CD ISO/IEC 2382-35	Networking • Võrgundus	
CD ISO/IEC 2382-36	Private Integrated Services Network • Kustutatud Integraalteenuste privaatvõrk	
WD ISO/IEC 2382-37	Virtual Reality • Virtuaalreaalsus	
ISO/IEC 2382-38	Peripheral equipments - input/output units and accessories • Välisseadmed. Sisend-väljundseadmed ja tarvikud	Uus projekt

Kasutatud lühendid:

DIS	Draft International Standard	Rahvusvahelise standardi kavand
FDIS	Final Draft International Standard	Rahvusvahelise standardi lõplik kavand
CD	Committee Draft	Komiteekavand
FCD	Final Committee Draft	Lõplik komiteekavand
WD	Working Draft	Töökavand

Eesti standardite koostamine

Standardi ISO/IEC 2382 osad 01, 02, 03, 04, 05, 06, 09, 10, 11, 12, 13, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27 ja 28 on tõlgitud ja esitatud arvamusküsitluseks. Vt ka lk 28. Teise etapi tööde, eelkõige osade 07, 08 ja 15 uute versioonide ning 14. ja 31. osa tõlkimine on käivitunud. Terminoloogia küsimusi käsitletakse süvenenumalt ajakirjas A&A. Tehnilise komitee juurde on plaanis moodustada terminoloogia ekspertkomisjon.

Arvi Tavasti poolt koostatud standardisõnastike Webi versioon on Internetis Informaatikakeskuse koduleheküljel <http://www.eif.ee/> (infotehnoloogia termini-standardid).

Alamkomitee SC 1 tulevikukavad

- Web kodulehekülje sisseseadmine,
- täiselektronse töökorralduse juurutamine,
- terministandardi 2382 tasuta levitamine Internetis,
- terminoloogilise andmebaasi koostamine JTC1 tarvis,
- osalevate maade arvu suurendamine,
- koosolekute arvu piiramine,
- standardite koostamise kiirendamine.

Kokkuvõtteks

Oli õpetlik võimalus tutvuda rahvusvahelise standardimise köögipoolega. Hea ülevaate sai meetodilistest ja stiiliküsimustest, kirjaviisile ning kursiivide kasutamisele esitatavaist reeglitest. Osalejate seas oli mitmeid värvikaid isiksusi, sealhulgas Eesti-huvilisi. Tulemuslikku koostööd tegid neljanda töörühma (WG 4) juhid Helmut Thiess USA-st ja Haavard Hjulstad Norrast.

Huvi pakkus Norra kogemus kultuuriga seotud IT standardimisalase laiendatud töörühma moodustamisest. Kohtumised Rootsi IT standardimise eksperdi Karl-Ivar Larssoni (JTC1/SC2 kooditabelid) ja CEN/TC 304 esimehe Wolf Arfvidssoniga andsid uut infot.

Ürituse toimumispaik modernne Electrum hoone, Kista kui omapärane Rootsi "Silicon Valley" ning koosoleku ladus korraldus koos suurepärase tehniliste võimalustega löid eelduse tulemuslikuks tööks.

Koosoleku materjalidega on võimalik tutvuda Eesti Informaatikakeskuses.

Taavi Valdlo

EVS/TK 4 sekretär

e-post: Taavi.Valdlo@rk.ee

UUS TOIDUKAUBA MÄRGISTAMISE KORD

Vabariigi Valitsuse 26. mai 1998 määrusega nr 108 kinnitati "Toidukauba märgistamise kord" RT I 1998, 49, 1539.

Kord on valminud Toiduseaduse (RT I 1995, 21, 324; 1996, 49, 953) paragrahvi 9 lõike 1 alusel ja arvestades Euroopa Ühenduse direktiividega 79/112/EMÜ (EÜT L 033 08.02.79 p 1), 89/396/EMÜ (EÜT L 186 30.06.89 p 21), 90/496/EMÜ (EÜT L 276 06.10.90 p 40), 96/21/EÜ (EÜT L 088 05.04.96 p 5), 94/54/EÜ (EÜT L 300 23.11.94 p 14).

Kord sisaldab järgmised jaotised:

- I. Toidukauba märgistamine
- II. Toidukauba nimetus müügipakendil
- III. Toidukauba koostisosad müügipakendil
- IV. Toidukauba netokogus müügipakendil
- V. Tähtajad müügipakendil
- VI. Toidupartii tähistus müügipakendil
- VII. Toitumisalane väide ja teave müügipakendil

Lisas on toodud üldnimetusega nimetatavad toidukauba koostisosad.

1. juunist 1999 tunnistatakse Vabariigi Valitsuse 31. oktoobri 1995 määrusega nr 344 kinnitatud "Pakendatud toiduainete märgistamise kord" kehtetuks ning kuni selle ajani võib märgistada pakendatud toiduaineid vana määruse järgi, välja arvatud peale käesoleva määruse jõustumist 1. augustil 1998 tootmisse juurutatava toidukauba puhul.

NB! Toidukaupu käsitlevate Eesti standardite kasutamisel tuleb lähtuda kehtestatud korrast.

UUED AKREDITEERITUD LABORID EESTIS

Akrediteeritud katselaborite read Eestis täienesid juuni alguses kahe uue labori võrra.

Pärnu Veterinaar- ja Toidulaboratoorium sai akrediteerituse reale meetoditele piima- ja lihatoodete ning veterinaar-bakterioloogiliste analüüside valdkonnas.

Akrediteerimiskomisjoni peassessoriks oli Erge Tedersoo ning tehnilisteks ekspertideks Tiiu Kosina, Elbi Lepp ja Risto Tanner.

OÜ Eesti Keskkonnauuringute Keskus on esimene akrediteeritud labor Eestis keskkonnavalaste analüüside valdkonnas. Akrediteerimine viidi läbi AMOS projekti raames koostöös Saksamaa akrediteerimisorgani DAP spetsialistidega. Eesti akrediteerimiskomisjoni moodustasid peassessor Edi Kulderknup ja tehnilised eksperdid Maila Hannus, Anu Viitak ja Risto Tanner ning Saksamaa akrediteerimiskomisjonist pr Hagen ning dr Volland ja dr Krause. Komisjonide töö tulemusena avastati mõned kõrvalekalded normide nõuetest, mille kõrvaldamise järel sai OÜ Eesti Keskkonnauuringute Keskus Eesti akrediteerimisorgani akrediteerituse juunis ning DAP akrediteerimistunnistus on vormistamisel.

(Tabeli algus EVS Teatajas 2/98 lk 8)

Reg. nr.	Labori nimetus. Tunnustamise kuupäev	Aadress	Kontaktisik	Telefon
Akrediteerimisala üldiseloostus*				
L007	Pärnu Veterinaar- ja Toidulaboratoorium 05.06.1998	EE3600 Pärnu Haapsalu mnt 86	Allan Mets	244 33 138
Piimatooted: bakterite arvu, kolibakterite arvu, pärm- ja hallitusseente ning mastiiditekitajate määramine. Lihatooted: niiskuse-, naatriumkloriidi ja nitritisisalduse, mikroorganismide arvu, proteus ning vesinikioonide konts. määramine. Vesi: bakterite ja mikroorganismide arvu määramine. Veterinaar-bakterioloogilised analüüsid. Loomhaiguste diagnoos				
L008	OÜ Eesti Keskkonnauuringute Keskus 05.06.1998	EE0006 Tallinn Marja 4 d	Enn Otsa Sibylle Mueller	6567302 6112907
Vesi: ammooniumi, fosfaadi, nitraadi, nitriti, sulfaadi, üldfosfori, üldraua, silikaatide, hagususe, kuivaine, põletusjäägi, hõljuvainete, naftaproduktide, kaltsiumi, magneesiumi, kloriidi, leelisuse, hapendumuse, üldämmastiku, pH, elektrijuhtivuse, fluoriidi, biokeemilise hapnikutarbe, naftast või samiinist põhjustatud reostuse, PCB ja lhustunud ionide määramine. Organismid ja koed: PCB määramine. Tootsooni õhk: lenduvate aroomaatsete süsivesinike määramine. Joogid: lenduvate lisandite määramine. Vesi ja pinnas: polütsükliiliste aroomaatsete süsivesinike, naftaproduktide, fenoolsete ühendite, süsivesinike ja leegimeetodil elementide määramine				

Edi Kulderknup

Metroloogia- ja akrediteerimisosakonna
juhataja asetäitja

LÜHIDALT LEEDUST

Käesoleval ajal toimub Leedu Standardiameti LST reorganiseerimine.

Seni LST koosseisu kuulunud metroloogiaosakond ja akrediteerimisorgan on eraldunud iseseisvateks Leedu Riigi Metroloogiateenistuseks ning Rahvuslikuks Akrediteerimisorganiks Riigi- ja kohalike omavalitsuste ministeeriumi haldusalas.

Arutluse all on Leedu Standardiameti muutmise võimalus mittetulundusorganisatsiooniks. Ettevalmistamisel on Standardiseadus.

LST on ISO, IEC, CEN, CENELEC ja ETSI liige.

Standardeid valmistatakse ette tehnilistes komiteedes. Esimene tehniline komitee asutati 1992. a ja käesoleval ajal tegutseb 45 tehnilist komiteed.

Leedu standardid valmivad konsensuse alusel ja on vabatahtlikud.

On alustatud LST kvaliteedisüsteemi juurutamist ISO 9000 järgi, milleks osutatakse tehnilist abi PRAQIII raames.

Leedu standardiks on üle võetud
162 rahvusvahelist standardit
128 Euroopa standardit

Leedu standardid on olemas 6 Leedu suuremas raamatukogus.

SUVELUGEMISI

FILMI VALGUSTUNDLIKKUS

Puhkuseraiside ajal pildistame meelsasti, et jääks mälestus käidud paigust. Oleme kõik näinud filmirullide pakendil tähti ISO, millele järgneb number. Muidugi on siin tegemist standardiga, aga kuidas?

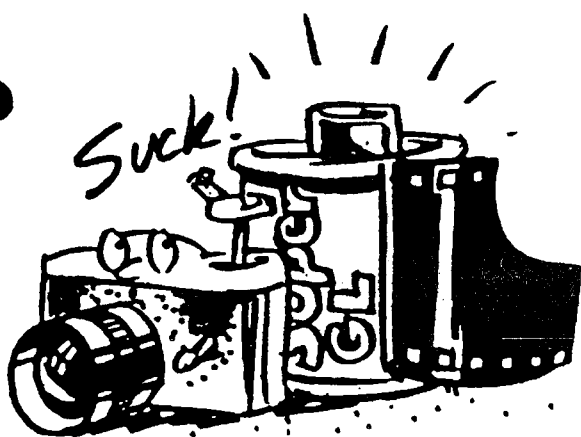
Aastate jooksul on Rahvusvaheline Standardiorganisatsioon ISO heaks kiitnud ca 100 fotoala standardit, mis on seega üks enimstandarditud alasid ISO-s.

Filmirull sobib fotoaparaati tänu standardile, ükskõik kus on toodetud fotoaparaat või film ning ükskõik kus maailmas te uue filmi ostate, võite igal juhul olla kindlad nende kokkusobivuses. ISO standardid puudutavad ka mitmeid teisi fotograafia aspekte alates välklambist ja selle soklist ning lõpetades fotoaparaatide läätsede katsetamisega.

Kõige silmapaistvam ISO standarditest on see, mis on toodud filmi pakendil ja mis näitab filmi tundlikkust.

Tähed ISO + number tähendab lihtsalt, et filmil on kindel valgustundlikkus. Mida suurem on see number, seda suurem on filmi tundlikkus.

Enne kui kehtestati ISO standard, oli see suur probleem. Aegade jooksul oli igal tootjal oma tundlikkuse määramise meetod. Lõpuks vähendati meetodite arvu kahele. Palju inimesi mäletab kindlasti, et filmirullide pakenditel oli 2 erinevat tähist: ASA + number ning DIN + number. ASA tähendas, et filmi tundlikkuse mõõtmise oli standardinud

Ameerika standardiorganisatsioon. DIN teiselt poolt viitas saksa standardile, mida kasutati nii Saksamaal kui ka kogu Euroopas.

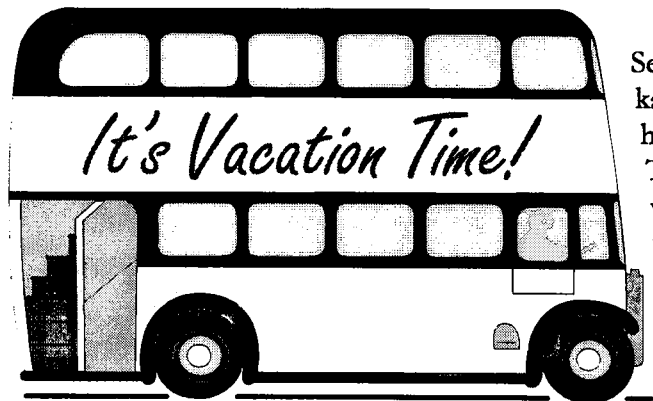
Me ei saa öelda, et üks standard oleks olnud parem kui teine, ent on selge, et nende erinevus tekitas probleeme ja arusaamatusi. Kui ilmus ISO standard, mis asendas mõlemad, nii ASA kui DIN-i, hingas nii mõnigi kergendatult.

HOBUJÕUD

Maailm on samasugusele arengule olnud tunnistajaks ka mootorivõimsuse osas.

Pikka aega oli mootori võimsust iseloomustavaks Ameerika hobujõud ehk täpsemalt vastav ASTM-le. ASTM on ühe Ameerika Standardiorganisatsiooni standardi tähis.

Euroopa eelistas DIN hobujõudu, mis oli teine võimalus mootori võimsuse mõõtmiseks. Neid kahte meetodit ei olnud võimalik omavahel võrrelda, kuna nad põhinesid erinevatel kriteeriumidel.

Seoses SI mõõtühikute kasutamise kasvu ja edukusega on hakanud hobujõud keeletarvitusest kaduma. Tänapäeval mõõdetakse mootori võimsust kilovattides ISO standardile vastava meetodi alusel.

PABERI FORMAADID

Kolmas näide rahvuslikust standardist rahvusvaheliseks on paberiformaadid. Meie tavaline formaat A4 oli nt algselt Saksa standard. Kaua aega oli see DIN-formaat, mis vastandus teistele formaatidele nt Ameerika omadele.

Tänapäeval on DIN formaat üle võetud ISO standardiks ja me räägime juba ISO paberiformaadist.

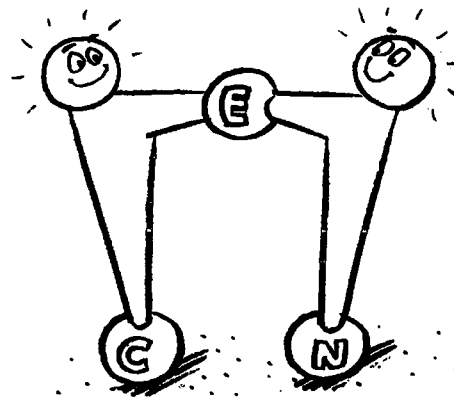
Rahvuslikust standardist rahvusvaheliseks on loomulik areng, olgu siis küsimus filmi tundlikkusest, mootori võimsusest või paberi formaatidest.

CEN UUDISED

- Käivitunud on Euroopa postiteenuste standardimine.

Postiteenuste direktiiv 97/67/EÜ ilmus jaanuaris 1998. Juba 1996. aastal aga alustati CEN-is postiteenuste standardimisega.

CEN tehnilise komitee 331 töö toimub 4 töörühmas, kus töö käib 16 teema piires. Töörühmades selgitatakse välja vajadus standardite järele ja valmistatakse ette standardite koostamisetpanekud.

1. töörühm WG 1 "Teenuste kvaliteet" prantslase LF de Robiano juhtimisel tegeleb postiteenuste kvaliteedi mõõtmise võimalustega.

EL komisjon on seadnud kvaliteediküsimused esikohale - posti liikumise kiirus, kaotsiminekte vältimine jne. Postiteenuste kvaliteedistandardi kavand kavatsetakse saada arvamusküsitlusetappi augusti lõpuks, lõplik standardi valmimine on planeeritud 1999. a lõpuks.

2. töörühm WG 2 "Hübriidpost" valmistab ette standardit elektronposti kohta. Kavand peaks saadetama arvamusküsitlusele juuli lõpus.

3. töörühm "Postisaadetiste automaatne identifitseerimine ja jälgimine", kus osaleb palju postialal töötavaid spetsialiste, on valmis saanud kavandi aadressi automaatse identifitseerimise kohta (OCR readable).

4. töörühm tegeleb posti edasitoimetamise kastide ja pakkide identifitseerimise standardimisega. Selles töörühmas valmib postisaadetiste blankettide sõnastik.

- CEN/TC 331 Postiteenused 19. mail toimunud 4. plenaaristungil võeti vastu järgmised resolutsioonid

- *CEN/TC 331 suhetest Euroopa Posti komiteega CERP

- *Piktogrammide harmoneerimisest CEN/TC 331 töörühmas 1.

- *Postiteenuste terminoloogiast. Kõik töörühmad peavad esitama standardikavandid terminoloogiagrupile kui võimalik enne 32. koostamisetappi, tingimata aga enne 40. etappi.

- Pangandustarkvara tarnijate nõukogu (The Banking Solutions Vendor Council BSVC) teatel võtab CEN üle WOSA/XFS (Windows Open Services Architecture Extensions for Financial Services) pangandusspetsifikatsioonide koostamise juhtimise ning need avaldatakse edaspidi CEN Seminari kokkulepetena (CEN Workshop Agreement).

Uus CEN avatud workshop peab oma avakoosoleku 24-26. juunil 1998 Brüsselis.

BSVC, kelle põhiliikmeteks on DEC, ICL, NCR, Nexus Software, Retail Management Solutions, Siemens Nixdorf ja Wang Global, loodi 1992.a spetsifikatsioonide koostamiseks, et vähendada finantsinstitutsioonide ja süsteemi tarnijate tarkvara arendamise- ja reklaamikulusid.

- CEN 43. Tehnikanõukogu koosolekul võeti vastu rida otsuseid, nende seas

- *Gaasiseadmete alal moodustatakse ühine töögrupp gaasi ja õli sektoritest

- *CEN/TC 304 nimetati ümber ja selle nimetus on nüüd "Information and communications technologies – European localization requirements"

Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia Euroopa lokaliseerimisnõuete standardimise tehniline komitee

- *Tehnikanõukogu otsustas ilma asenduseta laiali saata PC 4 Food (Toiduained)

- **Tähelepanu ehitajad!**

Euroopa Komisjon ja CEN sõlmisid lepingu, millega CEN sai mandaadi Eurokoodide all ilmunud eelstandardite ENV muutmiseks Euroopa standarditeks. Standardite loetelu on toodud CEN Bülletàäni 1998 mainumbris ja sisaldab 9 eurokoodi raames ühtekokku 63 nimetust eelstandardeid.

• OSTUKESKUSTE KAUBAKÄRUDE UUS STANDARD

Suurtes selvehallides kasutatavad kaubakärud kergendavad oluliselt sisseostude tegemist.

Nüüd on CEN välja andnud uue standardi kaubakärudest, kas siis lapsesõidutamise korviga või ilma selleta. See standard peaks aitama tootjatel konstrueerida ja katsetada ohutuid kaubakärusid.

Euroopa standard EN 12929 esitab kaubakäru konstruktsiooni-, toimimise-, katsetamise- ja ohutusnõuded. Kärud peavad olema kergelt juhitavad, vastupidavad ning stabiilsed st ei tohi ümber minna ja neid peab olema kerge lükata.

Standard kehtestab 6000 operatsioonilise tsükli käru katsetamisel enne nende deformatsiooni ja kulumisastme kindlaks-tegemist.

Euroopas arvatakse kasutusel olevat ühtekokku 20 miljonit kaubakäru ja nende aastatoodang ulatub 2,5 miljoni käruni koguväärtuses ca 147 miljonit ECU.

ISO UUDISED

• 15. juulist 1998 on ära muudetud ISO Kesksekretariaadi teleksi, telegrammi ja e-posti aadress X.400

15. juulist 1998 tuleb ISO Kesksekretariaati pöördumiseks kasutada ainult aadressi:

1, rue de Varembe Case postale 56

1211 Geneve 20

Switzerland/Suisse

Telefon +41 22 749 01 11

Telefaks +41 22 733 34 30

E-post central@iso.ch

WWW <http://www.iso.ch/>

• 1998.a 14. oktoobril tähistatav Standardipäev toimub deviisi all **“Standardid argielus”**.

• Alates 1. juulist 1998 otsustas ISO Kesksekretariaat loobuda deskriptorite (ITT International Technical Thesaurus) kasutamisest standardite indekseerimisel, kuna neid on kulukas arendada ja teenindada. ISO-l on teised efektiivsed meetodid

otsinguks – otsing võtmesõnade ja Rahvusvahelise standardite klassifikatsiooni ICS numbrite järgi.

Vabaksjäänud vahendid suunatakse ümber Infokeskusele, mille kirjalike päringute arv 1563-lt aastal 1996 on kasvanud 2209-le aastal 1997.

UUDISED INTERNETIST

ISO/TC 207 Keskkonnajuhtimine avas oma Interneti lehekülje aadressil

<http://www.tc207.org>

Kõik huvilised võivad leida leheküljelt keskkonnakorralduse üldist infot. TC 207 liikmeks registreerunud saavad ka privaatinfot. Selleks tuleb neil pöörduda ISO/TC 207 poole, kust antakse igale liikmele oma parool, millega pääseb ligi tehnilise komitee dokumentidele - ISO 14000 sarja standarditele ja juhenditele.

EVS on registreerinud ISO/TC 207 liikmeks ning on juba pöördunud ISO/TC 207 poole parooli saamiseks.

JUUNIS SAADUD ISO STANDARDID

TC 4 Veerelaagrid

ISO 15:1998

K Rolling bearings-- Radial bearings-- Boundary dimensions, general plan

TC 8 Laevad ja vesiehitised

ISO 8861:1998

G Shipbuilding-- Engine-room ventilation in diesel-engines ships-- Design requirements and basis of calculations

TC 10 Tehniline joonestamine

ISO 12757-1:1998

E Ball point pens and refills-- Part 1: General use

ISO 12757-2:1998

C Ball point pens and refills-- Part 2: Documentary use

TC 17 Teras

ISO 3651-1:1998

C Determination of resistance to intergranular corrosion of stainless steels-- Part 1: Austenitic and ferritic-austenitic (duplex) stainless steels-- Corrosion test in nitric acid medium by measurement of loss in mass (Huey test)

ISO 3651-2:1998

E Determination of resistance to intergranular corrosion of stainless steels-- Part 1: Austenitic and ferritic-austenitic (duplex) stainless steels-- Corrosion test in media containing sulfuric acid

ISO 5952:1998

G Continuously hot-rolled steel sheet of structural quality with improved atmospheric corrosion resistance

TC 20 Õhu- ja kosmosesõidukid

ISO 13589:1998

A Aerospace-- Nuts, bihexagonal, self-locking, with counterbore and MJ threads, classifications: 1100 MPa (at ambient temperature)/425 degrees C, 1100 MPa (at ambient temperature)/650 degrees C, 1210 MPa (at ambient temperature)/425 degrees C, 1210 MPa (at ambient temperature)/730 degrees C, 1550 MPa (at ambient temperature)/235 degrees C and 1550 MPa (at ambient temperature)/600 degrees C-- Dimensions

ISO 14190:1998

P Aerospace-- Airframe rolling bearings: Ball and spherical roller bearings-- Technical specification

ISO 14201:1998	C	Aerospace-- Airframe ball bearings, double-row, self-aligning, diameter series 2-- Metric series
ISO 14202:1998	C	Aerospace-- Airframe ball bearings, double-row, self-aligning, diameter series 0-- Metric series
ISO 14203:1998	C	Aerospace-- Airframe ball bearings, single-row, rigid, diameter series 8 and 9-- Metric series
ISO 14206:1998	C	Aerospace-- Airframe ball bearings, single-row, rigid, sealed, light duty-- Inch series
ISO 14207:1998	C	Aerospace-- Airframe ball bearings, single-row, rigid, precision, sealed, light duty-- Inch series
ISO 14208:1998	C	Aerospace-- Airframe ball bearings, single-row, rigid, sealed, intermediate duty-- Inch series
ISO 14209:1998	C	Aerospace-- Airframe ball bearings, single-row, rigid, precision, sealed, intermediate duty-- Inch series
ISO 14210:1998	C	Aerospace-- Airframe ball bearings, single-row, rigid, sealed, torque tube design, light duty-- Inch series
ISO 14212:1998	C	Aerospace-- Airframe ball bearings, single-row, rigid sealed, torque tube design, extra-light duty-- Inch series
ISO 14213:1998	C	Aerospace-- Airframe ball bearings, single-row, rigid, precision, sealed, torque tube design, extra-light duty-- Inch series
ISO 14214:1998	C	Aerospace-- Airframe ball bearings, double-row, rigid, sealed, heavy duty-- Inch series
ISO 14215:1998	C	Aerospace-- Airframe ball bearings, double-row, rigid, precision, sealed, heavy duty-- Inch series
ISO 14216:1998	C	Aerospace-- Airframe ball bearings, double-row, self-aligning, sealed, heavy duty-- Inch series
ISO 14218:1998	C	Aerospace-- Airframe ball bearings, single-row, self-aligning, sealed, heavy duty-- Inch series
ISO 14220:1998	C	Aerospace-- Airframe ball bearings, single-row, self-aligning, sealed, light duty-- Inch series
ISO 144221:1998	C	Aerospace-- Airframe ball bearings, single-row, self-aligning, precision, sealed, light duty-- Inch series
ISO 15396:1998	X	Space data and information transfer systems-- Cross support reference model-- Space link extension services
<u>TC 23 Põllu-ja metsatööturaktorid jm masinad</u>		
ISO 14740:1998	E	Forest machinery-- Backpack power units for brush-cutters, grass-trimmers, pole-cutters and similar appliances-- Safety requirements and testing
<u>TC 28 Naftasaadused ja määrdeained</u>		
ISO 6247:1998	F	Petroleum products-- Determination of foaming characteristics of lubricating oils
ISO 6293-2:1998	E	Petroleum products-- Determination of saponification number-- Part 2: Potentiometric titration method
ISO 13357-2:1998	E	Petroleum products-- Determination of the filterability of lubricating oils-- Part 2: Procedure for dry oils
<u>TC 29 Tööriistad</u>		
ISO 6344-3:1998	E	Coated abrasives-- Grain size analysis-- Part 3: Determination of grain size distribution of microgrits P240 to P2500
ISO 6753-2:1998	D	Tools for pressing and moulding-- Machined plates-- Part 2: Machined plates for moulds
<u>TC 30 Voolava keskkonna mõõtmine torustikus</u>		
ISO/TR 15377:1998	L	Measurement of fluid flow by means of pressure-differential devices-- Guide for the specification of nozzles and orifice plates beyond the scope of ISO 5167-1:1998
ISO/TR 9464:1998	W	Guidelines for the use of ISO 5167-1:1991
<u>TC 34 Põllumajanduslikud toiduained</u>		
ISO 959-1:1998	F	Pepper (<i>Piper nigrum</i> L.), whole or ground-- Specification-- Part 1: Black pepper
ISO 959-2:1998	E	Pepper (<i>Piper nigrum</i> L.), whole or ground-- Specification-- Part 2: White pepper

TC 35 Värvid ja lakid

ISO 12944-1:1998	C	Paints and varnishes-- Corrosion protection of steel structures by protective paints systems-- Part 1: General introduction
ISO 12944-2:1998	D	Paints and varnishes-- Corrosion protection of steel structures by protective paint systems-- Part 2: Classification of environments
ISO 12944-3:1998	G	Paints and varnishes-- Corrosion protection of steel structures by protective paints systems-- Part 3: Design considerations: General introduction
ISO 12944-4:1998	L	Paints and varnishes-- Corrosion protection of steel structures by protective paints systems-- Part 4: Types of surface and surface preparation
ISO 12944-5:1998	M	Paints and varnishes-- Corrosion protection of steel structures by protective paints systems-- Part 5: Protective paint systems
ISO 12944-6:1998	F	Paints and varnishes-- Corrosion protection of steel structures by protective paint systems-- Part 6: Laboratory performance test methods
ISO 12944-7:1998	D	Paints and varnishes-- Corrosion protection of steel structures by protective paint systems-- Part 7: Execution and supervision of paint work
ISO 12944-8:1998	R	Paints and varnishes-- Corrosion protection of steel structures by protective paint systems-- Part 8: Development of specifications for new work and maintenance
ISO 8130-10:1998	C	Coating powders-- Part 10: Determination of deposition efficiency
ISO 8130-12:1998	B	Coating powders-- Part 12: Determination of compatibility
ISO 8130-6/Amd1:1998	XZ	Amendment 1 to ISO 8130-6:1992

TC 38 Tekstiil

ISO 105-Z06:1998	D	Textiles-- Tests for colour fastness-- Part Z06: Evaluation of dye and pigment migration
------------------	---	--

TC 45 Kautšuk ja kummitooted

ISO 2286-3:1998	B	Rubber or plastics-coated fabrics-- Determination of roll characteristics-- Part 3: Method for determination of thickness
ISO 4664:1998	H	Rubber-- Guidance to the determination of dynamic properties
ISO 8330:1998	E	Rubber and plastics hoses and hose assemblies-- Vocabulary
ISO 1746:1998	C	Rubber or plastics hoses and tubing-- Bending tests

TC 58 Gaasiballoonid

ISO 11625:1998	F	Gas cylinders-- Safe handling
----------------	---	-------------------------------

TC 60 Hammasülekanded

ISO 701:1998	B	International gear notation-- Symbols for geometrical data
--------------	---	--

TC 61 Plastid

ISO 844:1998	C	Cellular plastics-- Compression test for rigid materials-- Specification
--------------	---	--

TC 68 Pangandus ja rahandusoperatsioonid

ISO 13492:1998	E	Banking-- Key management related data element (retail)
----------------	---	--

TC 72 Tekstiilitööstuse masinad ja seadmed

ISO 10782-1:1998	V	Definitions and attributes of data elements for control and monitoring of textile processes-- Part 1: Spinning, spinning preparatory and related processes
------------------	---	--

TC 84 Meditsiinilised süstimisvahendid

ISO 11070:1998	L	Sterile, single-use intravascular catheter introducers
----------------	---	--

TC 93 Tähtsused (sh derivaadid ja tähtsused kõrvalsaadused)

ISO 11216:1998	D	Modified starch-- Determination of content of content of carboxymethyl groups in carboxymethyl starch
----------------	---	---

TC 102 Rauamaagid

ISO 11277:1998	F	Soil quality-- Determination of particle size distribution in mineral soil material-- Method by sieving and sedimentation
----------------	---	---

TC 108 Mehaaniline vibratsioon ja löögid

ISO 10816-3:1998	F	Mechanical vibration-- Evaluation of machine vibration by measurements on non-rotating parts-- Part 3: Industrial machines with nominal speeds between 120 r/min and 15000 r/min when measured in situ
ISO 5348:1998	F	Mechanical vibration and shock-- Mechanical moulding of accelerometers

<u>TC 113 Hüdromeetria</u>			
ISO 1100-2:1998	M	Measurement of liquid flow in open channels-- Part 2: Determination of the stage discharge relation	
ISO 11215:1998	K	Modified starch-- Determination of adipic content of acetylated distarch adipates-- Gas chromatographic method	
<u>TC 123 Liugelaagrid</u>			
ISO 7902-2:1998	V	Hydrodynamic plain journal bearings under steady-state conditions-- Circular cylindrical conditions-- Circular cylindrical bearings-- Part 2: Functional used in the calculation procedure	
<u>TC 131 Hüdraulikasüsteemid</u>			
ISO 10770-1:1998	R	Hydraulic fluid power-- Electrically modulated hydraulic control valves-- Part 1: Test methods for four-way directional flow control valves	
ISO 10770-2:1998	Q	Hydraulic fluid power-- Electrically modulated hydraulic control valves-- Part 2: Test methods for three-way directional flow control valves	
<u>TC 138 Plasttorud, -toruliitmikud ja -torustikuarmatuurid voolavale keskkonnale</u>			
ISO 13760:1998	C	Plastics pipes for the conveyance of fluid under pressure-- Miner's rule-- Calculation method for cumulative damage	
<u>TC 147 Vee kvaliteet</u>			
ISO 11731:1998	H	Water quality-- Detection and enumeration of Legionella	
<u>TC 150 Kirurgilised implantaadid</u>			
ISO 14602:1998	D	Non-active surgical implants-- Implants for Osteosynthesis-- Particular requirements	
<u>TC 171 Dokumentide ja kujutiste salvestuse ning kasutuse mikrograafiline ja optiline mälu</u>			
ISO 6196-8:1998	K	Micrographics-- Vocabulary-- Part 8: Use	
<u>TC 172 Optika ja optikariistad</u>			
ISO 10938:1998	B	Ophthalmic instruments-- Chart projectors	
ISO 10944:1998	C	Ophthalmic instruments-- Synophores	
<u>TC 173 Kehapuueteega inimeste tehnilised abivahendid ja süsteemid</u>			
ISO 7176-7:1998	T	Wheelchairs-- Part 7: Measurement of seating and wheel dimensions	
<u>TC 183 Vase-, plii- ja tsingimaagid ja -kontsentraadid</u>			
ISO 12743:1998	W	Copper, lead and sulfide concentrates-- Sampling procedures for determination of metal and moisture content	
<u>TC 184 Tööstuse automatiseerimise süsteemid</u>			
ISO 10303-45:1998	R	Industrial automation systems and integration-- Product data representation and exchange-- Part 45: Integrated generic resource: Materials	
<u>TC 190 Mulla omadused</u>			
ISO 11047:1998	J	Soil quality-- Determination of cadmium, chromium, cobalt, copper, lead, manganese, nickel and zinc-- Flame and electrothermal atomic absorption spectrometric methods	
<u>TC 193 Maagaas</u>			
ISO 13686:1998	T	Natural gas-- Quality designation	
<u>TC 199 Masinate ohutus</u>			
ISO 14119:1998	S	Safety of machinery-- Interlocking devices associated with guards-- Principles for design and selection	
<u>TC 207 Keskkonnakorraldus</u>			
ISO 14050:1998	E	Environmental management-- Vocabulary	
<u>JTC 1 Infotehnoloogia</u>			
ISO/IEC 10118-3:1998	S	Information technology-- Security techniques-- Hash-functions-- Part 3: Dedicated hash-functions	
ISO/IEC 10728/Am4:1998	XZ	Amendment 4 to ISO/IEC 10728:1993-- RPC IDL binding	
ISO/IEC 13818-3:1998	XA	Information technology-- Generic coding of moving pictures and associated audio information-- Part 3: Audio	
ISO/IEC 15486:1998	XA	Information technology-- Data interchange on 130 mm optical disk cartridges of type WORM (Write Once Read Many) using irreversible effects-- Capacity: 2,6 Gbytes per cartridge	
ISO/IEC 15731:1998	X	Information technology-- 12,65 mm wide magnetic tape cassette for information interchange-- Helical scan recording-- DTF-1 format	

ISO/IEC 15802-5:1998

ISO/IEC ISP 12062-1:1998

IULTCS

ISO 15700:1998

ISO 15701:1998

ISO 15702:1998

ISO 15703:1998

XE Information technology-- Telecommunications and information exchange between systems-- Local and metropolitan area networks-- Common specifications-- Part 5: Remote Media Access Control (MAC) bridging
Q Information technology-- International Standardized Profiles AMH2n-- Message Handling Systems-- Interpersonal Messaging-- Part 1: IPM MHS Service Support

C Leather-- Tests for colour fastness-- Colour fastness to water spotting
C Leather-- Tests for colour fastness-- Colour fastness to migration into plasticized poly(vinyl chloride)
C Leather-- Tests for colour fastness-- Colour fastness to machine washing
C Leather-- Tests for colour fastness-- Colour fastness to mild washing

KEHTETU

ISO 2286:1986

ISO 2856:1981

ISO 4664:1987

ISO 5952:1983

ISO 6404:1985

ISO 6404:1985

ISO 6753:1982

ISO 844:1978

ISO/IEC 12062-1/Cor1:1996

ISO/IEC 13818-3:1995

ISO/IEC ISP 12062-1:1995

ISO/TR 8330:1986

ISO/TR 9412:1991

ASENDUS

ISO 2286-3:1998

ISO 4664:1998

ISO 4664:1998

ISO 5952:1998

ISO 10770-1:1998

ISO 10770-2:1998

ISO 6753-2:1998

ISO 844:1998

ISO/IEC 12062-1:1998

ISO/IEC 13818-3:1998

ISO/IEC 12062-1:1998

ISO 8330:1998

ISO 13772:1997

TEHNILINE KOMITEE

TC 45

TC 45

TC 45

TC 17

TC 131

TC 131

TC 29

TC 61

JTC 1

JTC 1

JTC 1

TC 45

TC 23

JUUNIS SAADUD CEN STANDARDID JA KAVANDID HÄÄLETAMISEKS

TC 10 Sõidu-, kauba- ja teenindusliftid

EN 12015:1998 14 Electromagnetic compatibility-- Product family standard for lifts, escalators and passenger conveyors-- Emission
EN 12016:1998 20 Electromagnetic compatibility-- Product family standard for lifts, escalators and passenger conveyors-- Immunity
EN ISO 9913-1:1998 18 Optics and optical instruments-- Contact lenses-- Part 1: Determination of oxygen permeability and transmissibility by the FATT method (ISO 9913-1:1996)

TC 19 Naftasaadused, määrdeained ja kõrvalsaadused

EN ISO 14935:1998 TL Petroleum and related products-- Determination of wick flame persistence of fire-resistance fluids (ISO 14935:1998)
prEN ISO 14597:1998 9 Petroleum products-- Determination of vanadium and nickel content-- Wavelength-dispersive X-ray fluorescence spectrometry (ISO 14597:1997)

TC 46 Õliahjud

EN 1:1998 31 Flued oil stoves with vaporizing burners

TC 47 Õlipihustuspõletid ja nende osad:töö ohutus ja katsetamine

prEN 299:1998 9 Oil pressure atomizing nozzles-- Determination of angle and spray characteristics

TC 53 Tellingud, raketised ja teisedaldatavad töölavad

EN 1263-2:1998 11 Safety nets-- Part 2: Safety requirements for the erection of safety nets

TC 79 Respiraatorid jm hingamiskaitsevahendid

prEN 12941:1998 65 Respiratory protective devices-- Powered filtering devices incorporating a helmet or a hood-- Requirements, testing, marking

TC 121 Keevitus

CR 13259:1998 11 Gas welding equipment-- Industrial manual and machine oxygen-fuel gases blowpipes for flame heating and allied processes

TC 125 Müüritööd

prEN 1015-1:1998 9 Methods of test for mortar for masonry-- Part 1: Determination of particle size distribution (by Sieve analysis)

prEN1015-19:1998 8 Methods of test for masonry-- Part 19: Determination of water vapour permeability of hardened rendering and plastering mortars

prEN 1015-2:1998 9 Methods of test for mortar masonry-- Part 2: Bulk sampling of mortars and preparation of test mortars

prEN 1015-3:1998 10 Methods of test for mortar masonry-- Part 3: Bulk sampling of consistence of fresh mortar (by flow table)

prEN 1015-4:1998 8 Methods of test for mortar for masonry-- Part 4: Determination of consistence of fresh mortar (by plunger penetration)

prEN 1015-6:1998 9 Methods of test for mortar for masonry-- Part 6: Determination of bulk density of fresh mortar

prEN 1015-7:1998 10 Method of test for masonry-- Part 7: Determination of content of fresh mortar

prEN 1052-1:1998 13 Method of test for masonry-- Part 1: Determination of compressive strength

TC 136 Spordi-, mänguväljakute- ja muu puhkevarustus

EN 748:1995+A1:1998 11 Playing field equipment-- Football goals-- Functional and safety requirements, test methods (including amendment 1:1998)

EN 749:1995+A1:1998 11 Playing field equipment-- Handball goals-- Functional and safety requirements, test methods (including amendment 1:1998)

EN 750:1995+A1:1998 9 Playing field equipment-- Hockey goals-- Functional and safety requirements, test methods (including amendment 1:1998)

EN 957-1:1996+A1:1998 12 Stationary training equipment-- Functional and safety requirements, test methods (including amendment 1:1998)

TC 140 In vitro diagnoosimissüsteemid

prEN 12376:1998 19 In vitro diagnostic method medical devices-- Information supplied by the manufacturer with in vitro diagnostic reagents for staining in biology

TC 141 Manomeetrid

prEN 12645:1998 14 Pressure gauges-- Apparatus for inspection of pressure and/or inflation of tyres for motor vehicles-- Metrology, requirements and testing

TC 156 Hoonete ventilatsioon

EN 1886:1998 28 Ventilation for buildings-- Air handling units-- Mechanical performance

TC 164 Veevarustus

prEN 1278:1998 21 Chemicals used for treatment of water intended for human consumption-- Ozone

prEN 12120:1998 21 Chemicals used for treatment of water intended for human consumption-- Sodium hydrogen sulfide

prEN 12121:1998 18 Chemicals used for treatment of water intended for human consumption-- Sodium disulfite

prEN 12122:1998 19 Chemicals used for treatment of water intended for human consumption-- Ammonia solution

prEN 12123:1998 16 Chemicals used for treatment of water intended for human consumption-- Ammonium sulfate

prEN 12124:1998	17	Chemicals used for treatment of water intended for human consumption-- Sodium sulfite
prEN 12125:1998	16	Chemicals used for treatment of water intended for human consumption-- Sodium thiosulfate
prEN 12126:1998	17	Chemicals used for treatment of water intended for human consumption-- Liquefied ammonia
prEN 12173:1998	17	Chemicals used for treatment of water intended for human consumption-- Sodium fluoride
prEN 12174:1998	17	Chemicals used for treatment of water intended for human consumption-- Sodium hexafluorosilicate
prEN 12175:1998	20	Chemicals used for treatment of water intended for human consumption-- Hexafluorosilicic acid

TC 165 Heitveetehnika

prEN 588-2:1998	28	Fibre-cement pipes for sewers and drains-- Part 2: Manholes and inspection chambers
-----------------	----	---

TC 170 Oftalmoloogiline optika

EN ISO 1944:1998	10	Ophthalmic instruments-- Synoptophores (ISO 10944:1998)
EN ISO 10938:1998	6	Ophthalmic instruments-- Chart projectors (ISO 10938:1998)
EN ISO 10940:1998	16	Ophthalmic instruments-- Fundus cameras (ISO 10940:1998)
EN ISO 10943:1998	16	Ophthalmic instruments-- Indirect ophthalmoscopes (ISO 10943:1998)
EN ISO 10942:1998	17	Ophthalmic instruments-- Direct ophthalmoscopes (ISO 10942:1998)

TC 174 Puu- ja köögiviljamahlad. Analüüsimeetodid

ENV 13070:1998	10	Fruit and vegetable juice-- Determination of the stable carbon isotope ratio ($^{13}\text{C}/^{12}\text{C}$) in the pulp of fruit juices-- Method using isotope ratio mass spectrometry
----------------	----	---

TC 182 Külmutussüsteemid, nende ohutus ja keskkonnakaitseõuded

EN 1861:1998	33	Refrigerating systems and heat pumps-- System flow diagrams and piping and instrument diagrams-- Layout and symbols
--------------	----	---

TC 187 Tulekindlad tooted ja materjalid

prEN 993-5:1998	9	Methods of testing dense shaped refractory products-- Part 5: Determination of cold crushing strength
prEN 993-7:1998	11	Methods of test for dense shaped refractory products-- Part 7: Determination of modulus of rupture at elevated temperatures
prEN 1094-6:1998	10	Insulating refractory products-- Part 6: Determination of permanent change in dimensions of shaped products on heating (ISO 2477:1987 modified)
prENV 1402-3:1998	15	Unshaped refractory products-- Part 3: Characterizations as received

TC 193 Liimid

prEN 1719:1998	8	Adhesives for paper and board, packaging and disposable sanitary products-- Tack measurement for pressure sensitive adhesives-- Determination of loop tack
prEN 1720:1998	6	Adhesives for paper and board, packaging and disposable sanitary products-- Determination of dispersability

TC 195 Öhu üldpuhastusfiltrid

EN 1822-1:1998	17	High efficiency air filters (HEPA and ULPA)-- Part 1: Classification, performance testing, marking
EN 1822-2:1998	23	High efficiency air filters (HEPA and ULPA)-- Part 2: Aerosol production, measuring equipment, particle counting statistics

TC 224 Raalloetavad kaardid, nende liiteseadmed ja operatsioonid

ENV 1545-1:1998	27	Identification card systems-- Surface transport applications-- Part 1: General data elements
ENV 1545-2:1998	36	Identification card systems-- Surface transport applications-- Part 2: Transport payment related data elements

TC 248 Tekstiil ja tekstiilitooted

prEN 12562:1998	9	Textiles-- Para-aramid multifilament yarns-- Test methods
-----------------	---	---

TC 249 Plastid

- EN 12575:1998 8 Plastics-- Thermoset moulding compounds-- Determination of the degree of fibre wet out in SMC
- EN 12576:1998 11 Plastics-- Fibre reinforced composites-- Preparation of compression moulded test plates of SMC, BMS and DMC

TC 256 Rööbastee kasutusviisid

- prEN 12561-1:1998 14 Railway applications-- Tank wagons-- Part 1: Marking of tank wagons for the carriage of dangerous goods

TC 261 Pakendamine

- prEN 12377:1998 5 Packaging-- Flexible tubes-- Test method for the air tightness of closures

TC 268 Krüogeenanumad

- prEN 12213:1998 21 Cryogenic vessels-- Methods for performance evaluation of thermal insulation

TC 271 Pinnatöötlusseadmed. Ohutus

- prEN 1953:1998 16 Atomising and spraying equipment for coating materials-- Safety requirements

TC 275 Toiduainete analüüs. Horisontaalmeetodid

- prEN 12393:1998 13 Non-fatty foods-- Multiresidue methods for the gas chromatographic determination of pesticide residues-- Part 3: Determination and confirmatory tests
- prEN 12393-1:1998 17 Non-fatty foods-- Multiresidue methods for the gas chromatographic determination of pesticide residues-- Part 1: General considerations
- prEN 12393-2:1998 35 Non-fatty foods-- Multiresidue methods for the gas chromatographic determination of pesticide residues-- Part 2: Methods for extraction and clean-up

TC 287 Geograafiainfo

- prENV 12656:1998 46 Geographic information-- Data description-- Quality
- prENV 12657:1998 80 Geographic information-- Data description-- Metadata
- prENV 12658:1998 101 Geographic information-- Data description-- Transfer
- prENV 12661:1998 19 Geographic information-- Referencing-- Geographic identifiers

TC 324 Mööblirattad

- prEN 12526:1998 45 Castors and wheels-- Vocabulary, recommended symbols and multilingual dictionary
- prEN 12527:1998 24 Castors and wheels-- Test methods and apparatus
- prEN 12528:1998 12 Castors and wheels-- Castors for furniture-- Requirements
- prEN 12529:1998 12 Castors and wheels-- Castors for furniture-- Castors for swivel chairs-- Requirements
- prEN 12530:1998 16 Castors and wheels for manually propelled institutional applications
- prEN 12531:1998 12 Castors and wheels-- Hospital Bed Castors
- prEN 12532:1998 18 Castors and wheels-- Castors and wheels for applications up to 1,1 m/s (4 km/h)
- prEN 12533:1998 13 Castors and wheels-- Castors and wheels for applications over 1,1 m/s (4 km/h) and up to 4,4 m/s (16 km/h)

AECMA

- EN 2942:1998 6 Aerospace series-- Inserts, screw thread, helical coil, in heat resisting nickel base alloy NI-PH2801 (Inconel X750), silver plated
- EN 2944:1998 6 Aerospace series-- Inserts, screw thread, helical coil, self-locking, in corrosion resisting steel FE-PA3004
- EN 2945:1998 8 Aerospace series-- Inserts, screw thread, helical coil, self-locking-- Assembly procedure
- EN 3008:1998 7 Aerospace series-- Bolts, hexagon head, relieved shank, long thread, in heat resisting nickel base alloy NI-P100HT (Inconel 718)-- Classification : 1275 MPa (at ambient temperature)/ 650 degrees C

EN 3009:1998	7	Aerospace series-- Bolts, hexagon head, relieved shank, long thread, in heat resisting nickel base alloy NI-P100HT (Inconel 718), silver plated-- Classification : 1275 MPa (at ambient temperature)/ 650 degrees C
EN 3010:1998	7	Aerospace series-- Bolts, hexagon head, relieved shank, long thread, in heat resisting nickel base alloy NI-P101HT (Waspaloy), silver plated-- Classification : 1210 MPa (at ambient temperature)/ 730 degrees C
EN 3011:1998	7	Aerospace series-- Bolts, hexagon head, relieved shank, long thread, in heat resisting nickel base alloy NI-P101HT (Waspaloy)-- Classification : 1210 MPa (at ambient temperature)/ 730 degrees C
EN 3044:1998	7	Aerospace series-- Installation holes for inserts, screw thread, helical coil, self-locking-- Design standard
EN 3049:1998	10	Aerospace series-- O-rings, in flourocarbon rubber (FKM), low compression set-- Hardness 80 IRHD
EN 3050:1998	8	Aerospace series-- O-rings, in flourocarbon rubber (FKM), low compression set-- Technical specification
EN 3542:1998	6	Aerospace series-- Inserts, screw thread, helical coil, self-locking, in heat resisting nickel base alloy NI-PH2801 (Inconel X750)
EN 4258:1998	10	Aerospace series-- Metallic materials-- General organization of standardization-- Links between types of EN standards and their use

CEN/CS

prEN ISO 12737:1998	17	Metallic materials-- Determination of plane-strain fracture toughness (ISO 12737:1996)
---------------------	----	--

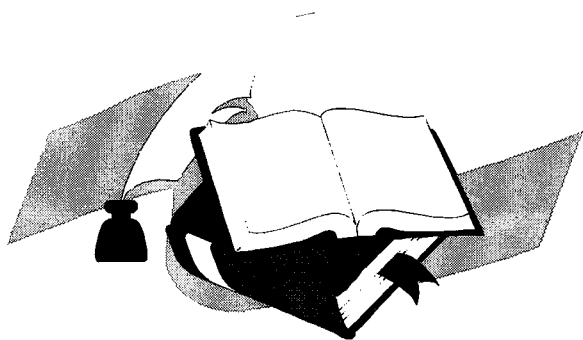
ECISS/TC 1A Mehaanilised ja füüsikalised katsed

EN ISO 3651:1998	TL	Determination of resistance to intergranular corrosion of stainless steels-- Part 1: Austenitic and ferric-austenitic (duplex) stainless steels-- Corrosion test in nitric acid medium by measurement of loss in mass (Huey test) (ISO 3651-1:1998)
------------------	----	---

ECISS/TC 23 Termotöödeldavad terased, terasesulamid ja automaaditerased.

Omadused

prEN 1187:1998	22	Free-cutting steels-- Technical delivery conditions for semi-finished products, hot-rolled bars and rods
----------------	----	--

UUDISKIRJANDUS

- **ISO STANDARDS HANDBOOK: FASTENERS AND SCREW THREADS**
Volume 1-- Terminology and nomenclature
General reference standards
Volume 2-- Product standards

Raamatukokku on saanud kaheosaline ISO standardite käsiraamat "Kinnituselemendid ja keermed". Käsiraamat on avaldatud rohkem kui 150 ISO standardit inglise keeles. Terminoloogia, nomenklatuuri ja põhiteatmeinfo standardid on koondatud esimesse köitesse. Teine osa hõlmab poltide, kruvide, mutrite, tihendite, seibide ja neetide

standardeid. Käsiraamat on mõeldud kasutamiseks inseneridele, tehnoloogidele jt. mitmete elualade esindajatele.

Neljas väljaanne.

Käsiraamatu maksumus on :

I osa: CHF 130.-

II osa: CHF 117.-

□ ITC (International Trade Centre UNCTAD/WTO) väljaanne **EXPORT QUALITY** 1997, nr 57 on tervenisti pühendatud puu-, aed- ja köögiviljadele. Kirjeldatakse kvaliteedistandardeid, fütosanitaarnõudeid, toidu ohutuse ja hügieeninõudeid, märgistamist ja pakendamist, transportimist ja ladustamist, inspeksiooni ja sertifitseerimist, pestitsiidijääkide piirsisaldusi ning antakse soovitusi arengumaade eksportööridele. Samuti on toodud EL puu- ja köögiviljade kvaliteedikontrolli- ja fütosanitaarinspeksioonorganite nimekiri.

Väljaandega saab tutvuda EVS raamatukogus.

CEN MEMENTO 1998/1999

CEN Memento annab ülevaate CEN struktuurist ja koostööst CENELEC-i ja ETSI-ga standardimise valdkonnas. Põhiosa annab ülevaate CEN tehnilistest komiteedest, sertifitseerimiskomiteedest, ühendtöörühmadest ja CEN suhetest teiste organisatsioonidega. Lisas on toodud andmed CEN liikmete kohta sh ka liitunud ja assotsieerunud liikmete kohta. Samuti on toodud andmed erinevate CEN tehniliste kogude juhtisikute kohta (presidendid, sekretärid jne). Lühike kolmekeelne tähestikuregister tagab kiire otsingu väljaandes. Järgmine CEN Memento väljaandmine on planeeritud aastale 2001.

ARVAMUSKÜSITLUSEKS SAADUD EUROOPA STANDARDITE KAVANDID 06/98

Standardiamet on saanud avalikuks arvamusküsitluseks Euroopa standardite kavandid, mille kohta on võimalik saata sisulisi ja toimetuslikke märkusi. Kavandeid saab osta Standardiametist. Arvamused ja märkused palume edastada Standardiametile kuni 01.10.98.

TK 104 Batoon (kasutusomadused, tootmine, paigaldamine ja vastavuskriteeriumid

prEN 13263

Silica fume for concrete – Definitions, requirements and conformity control

TK 121 Keevitus

prEN ISO 15609-2

Specification and approval of welding procedure for metallic materials – Welding procedure specification – Part 2: Gas welding (ISO/DIS 15609-2:1998)

prEN ISO 15618-1

Approval testing of welders for under-water welding – Part 1: Diver-welders for hyperbaric wet welding (ISO/DIS 15618-1:1998)

TK 123 Laserid ja laserseadmed

prEN ISO 11151-1

Lasers and laser-related equipment – Standard optical components – Part 1: Components for the ultraviolet, visible and near-infrared spectral range (ISO/DIS 11151-1:1998)

- prEN ISO 11151-2 Lasers and laser-related equipment – Standard optical components – Part 2: Components for the infrared spectral range ISO/DIS 11151-2:1998)
- TK 124 Puitkonstruktsioonid**
prEN 13271 Timber fasteners – Characteristic load-carrying capacities and slip-moduli for connector joints
- TK 127 Ehitiste tuleohutus**
prEN 1366-4 Fire resistance tests for service installations – Part 4 Linear joint seals
prEN 13238 Reaction to fire tests for building products – Conditioning procedures and general rules for selection of substrates
- TK 138 Mittepurustav (säilitav) katsetamine**
prEN 9934-3 Non-destructive testing – Magnetic particle testing – Part 3: Equipment
- TK 154 Agregaadid**
prEN 13242 Aggregates for unbound and hydraulically bound materials for use in civil engineering work and road construction
- TK 156 Hoonete ventilatsioon**
prEN 13264 Ventilation for buildings – Floor mounted air terminal devices – Tests for structural classification
- TK 162 Kaitseriietus, sh käekaitsevahendid ja päästevahendid**
prEN 13277-1 Protective equipment for martial arts – Part 1: General requirements and test methods
prEN 13277-2 Protective equipment for martial arts – Part 2: Additional requirements and test methods for instep protectors, shin protectors and forearm protectors
prEN 13277-3 Protective equipment for martial arts – Part 3: Additional requirements and test methods for trunk protectors
- TK 169 Valgustustehnika**
prEN 13201-1 Road lighting – Part 1: Selection of lighting classes
prEN 13201-2 Road lighting – Part 2: Performance requirements
- TK 185 Keermestatud ja keermestamta mehaanilised kinnituselemendid ja lisadetailid**
prEN ISO 3269 Fasteners – Acceptance inspection
- TK 194 Toiduga kokkupuutuvad nõud**
prEN 13248 Coffee makers for domestic use – Definitions, requirements and test methods
- TK 211 Akustika**
prEN ISO 15667 Acoustics – Guidelines for noise control by enclosures and cabins (ISO/DIS 15667:1998)
- TK 226 Teeseadmed**
prEN 1317-4 Road restraint systems – Part 4: Performance classes, impact test acceptance criteria and test methods for terminals and transitions of safety barriers
prEN 1317-5 Road restraint systems – Part 5: Durability and evaluation of conformity
- TK 249 Plastid**
prEN 13245 Plastics – Unplasticized poly(vinyl chloride) (PVC-U) profiles for building applications – Designation and basis for specification

TK 256 Rööbaste kasutusviisid

- prEN 12561-2 Railway applications – Tank wagons - Part 2: Bottom emptying devices for liquid products including vapour return
- prEN 12561-3 Railway applications – Tank wagons – Part 3: Bottom filling and emptying devices for gases liquefied under pressure
- prEN 12561-5 Railway applications – Tank wagons – Part 5: Top devices for bottom emptying and top filling of liquid products
- prEN 13260 Railway applications – Wheelsets and bogies – Wheelsets – Product requirement
- prEN 13262 Railway applications – Wheelsets and bogies – Wheels – Product requirement
- prEN 13272 Railway applications – Electrical lighting for rolling stock in public transport systems

TK 276 Pindaktiivsed ained

- prEN 13267 Surface active agents – Determination of water content – Karl Fischer method
- prEN 13268 Surface active agents – Determination of ethylene oxide and propylene oxide groups in ethylene oxide and propylene oxide adducts
- prEN 13270 Surface active agents – Determination of the active matter content in alkyl dimethyl betaines
- prEN 13273 Surface active agents – Determination of nonionic substances in anionic surfactants by HPLC

TK 278 Maanteetransport ja selle jälgimisautomaatika

- prEN ISO 15008-1 Road vehicles – Traffic information and control systems – Ergonomics aspects of in-vehicle visual presentation of information – Part 1: Specifications (ISO/DIS 15008-1:1998)

Tk 295 Elamute tahkekütusel töötavad kütteseadmed

- prEN 13229 Open fires and inserts fired by solid fuels – Definitions, requirements, instructions, marking and testing

EESTI STANDARDITE KAVANDID

- 40 EVS 760 Teravili ja teraviljasaadused. Proteiinisalduse määramine
- 40 EVS 759 Kommertstelekommunikatsioon (BTC); Kahe- ja neljajuhtmeline analoogrendiliinid (A2O, A2S, A4O ja A4S).
- 40 EVS 620-10 Tuleohutus. Ehitusmaterjalide ja tarindite pinnakihid. Tuleohtlikkuse määramine. Uustöötus.
- 40 EVS-ISO/IEC 2382-1 Infotehnoloogia sõnastik. Osa 1: Põhiterminid
- 40 EVS-ISO/IEC 2382-2 Infotehnoloogia sõnastik. Osa 2: Aritmeetika- ja loogikatehted
- 40 EVS-ISO/IEC 2382-3 Infotehnoloogia sõnastik. Osa 3: Aparatuuritehnika
- 40 EVS-ISO/IEC 2382-4 Infotehnoloogia sõnastik. Osa 4: Andmekorraldus
- 40 EVS-ISO/IEC 2382-5 Infotehnoloogia sõnastik. Osa 5: Andmeesitus

- 40 EVS-ISO/IEC 2382-6 Infotehnoloogia sõnastik. Osa 6: Andmevalmendus ja andmekäitlus
- 40 EVS-ISO/IEC 2382-9 Infotehnoloogia sõnastik. Osa 9: Andmeside
- 40 EVS-ISO/IEC 2382-10 Infotehnoloogia sõnastik. Osa 10: Käitusmeetodid ja -vahendid
- 40 EVS-ISO/IEC 2382-11 Infotehnoloogia sõnastik. Osa 11: Töötlusseadmed
- 40 EVS-ISO/IEC 2382-12 Infotehnoloogia sõnastik. Osa 12: Välisseadmed
- 40 EVS-ISO/IEC 2382-13 Infotehnoloogia sõnastik. Osa 13: Raalgraafika
- 40 EVS-ISO/IEC 2382-16 Infotehnoloogia sõnastik. Osa 16: Infoteooria
- 40 EVS-ISO/IEC 2382-17 Infotehnoloogia sõnastik. Osa 17: Andmebaasid
- 40 EVS-ISO/IEC 2382-19 Infotehnoloogia sõnastik. Osa 19: Analooaarvutid
- 40 EVS-ISO/IEC 2382-20 Infotehnoloogia sõnastik. Osa 20: Süsteemiarendus
- 40 EVS-ISO/IEC 2382-21 Infotehnoloogia sõnastik. Osa 21: Protsessiühendused
- 40 EVS-ISO/IEC 2382-22 Infotehnoloogia sõnastik. Osa 22: Kalkulaatorid
- 40 EVS-ISO/IEC 2382-23 Infotehnoloogia sõnastik. Osa 23: Tekstitöötlus
- 40 EVS-ISO/IEC 2382-24 Infotehnoloogia sõnastik. Osa 24: Integraalne raalvalmistus
- 40 EVS-ISO/IEC 2382-25 Infotehnoloogia sõnastik. Osa 25: Kohtvõrgud
- 40 EVS-ISO/IEC 2382-26 Infotehnoloogia sõnastik. Osa 26: Avatud süsteemide ühendamine
- 40 EVS-ISO/IEC 2382-27 Infotehnoloogia sõnastik. Osa 27: Bürooautomaatika
- 40 EVS-ISO/IEC 2382-28 Infotehnoloogia sõnastik. Osa 28: Intellektitehnika. Põhimõisted ja ekspertsüsteemid
- 50 EVS 670 Kaubapõlevkivi
- 50 EVS-IEC 50(601) Rahvusvaheline elektrotehnika sõnastik. Osa 601: Elektri tootmine, ülekandmine ja jaotamine. Põhimõisted
Ühenduskarakteristikud, võrguliides ja lõppseadmetiku liides.
- 50 EVS-EN ISO 11683 Pakend. Kombatavad ohumärgid. Nõuded

Staadiumis 40 olevate standardikavanditega saab tutvuda, teha omapoolseid märkusi ja ettepanekuid standardiosakonnas kuu aja jooksul alates Teataja ilmumisest.

TÖÖSOLEVAD KAVANDID ARVUDES

15. juuni 1998 seisuga on tööprogrammi järgi töös 183 standardit, neist

- Eesti originaalstandardeid 29 tk
- Rahvusvahelisi ja Euroopa standardeid kokku 154 tk, neist
 - Eesti standarditeks ülevõetavaid Euroopa standardeid EN 74 tk
 - Eesti standarditeks ülevõetavaid Euroopa eelstandardeid ENV 3 tk
 - Eesti standarditeks ülevõetavaid Euroopa sidestandardeid ETS 15 tk
 - Eesti standarditeks ülevõetavaid Euroopa standarditena kasutusele võetud rahvusvahelisi standardeid EN ISO 9 tk
 - Rahvusvahelisi standardeid ISO 37 tk
 - Rahvusvahelisi standardeid ISO/IEC 5 tk
 - Rahvusvahelisi elektrotehnikastandardeid IEC 12 tk

Kõige rohkem standardeid on töös

ICS 13 Keskkonna- ja tervisekaitse ning ohutuse alal	44 tk
ICS 33 Sidetehnika	24 tk
ICS 91 Ehitusmaterjalid ning ehitus	18 tk
ICS 07 Loodusteadused (vee kvaliteet, mikrobioloogia)	17 tk

VEA PARANDUS

Eesti standardisse EVS-EN 71-2:1997 on sattunud trükiviga.

Lk 7. Jaotis 4.1 Üldosa

On trükitud: "Peale selle ei tohi mänguasjad sisaldada süttivaid, eriti kergsüttivaid ja süttivaid vedelikke ning süttivaid tahkeid aineid ..."

Peab olema: "Peale selle ei tohi mänguasjad sisaldada süttivaid **gaase**, eriti kergsüttivaid ja süttivaid vedelikke ning süttivaid tahkeid aineid ..."

Vabandame!

TOIDUAINETÖÖSTUSE LIIDU TEATEL

Alates 29 05 98 kehtib uus Toiduainetööstuse Liidu standard

EE 80014737 ST 9:1998 Tordid, koogid, rullbiskviidid

Lisaks sellele kehtivad alljärgnevad standardid:

EE 01274509 ST 1:1994 Pärm

EE 01274509 ST 2:1995 Taignad. Muretaigen ja piparkoogitaigen

EE 01274509 ST 3:1995 Plastmaterjalid ja plasttooted kasutamiseks kontaktis toiduainetega

EE 01274509 ST 4:1995 Riivsaia

EE 01274509 ST 5:1996 Leivad

EE 01274509 ST 6:1996 Saiad, sepikud, nisusegaleivad

EE 01274509 ST 7:1996 Long dringid

EE 01274509 ST 8:1997 Pirukad

Standardid on müügil Toiduainetööstuse Liidus aadressil Gonsiori 29

MÜÜGILE SAABUNUD

EVS 745:1998	Kauba ja massi mõõtmine kaalumiseega. Mõõtemetoodika	84.-
EVS 746:1998	Tükikauba koguse mõõtmine. Mõõtemetoodika	51.-
EVS-EN ISO 11683:1998	Pakend. Kombatavad ohumärgid	71.-

Hinnad koos käibemaksuga

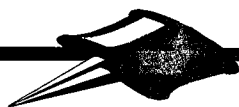
**Standardite müük toimub standardiosakonnas
tuba 11 tel 49 20 03, faks 654 13 30 Maie Jaanits**

JUUNIS ON STANDARDIAMETI POOLT REGISTRISSE KANTUD

EVS 745:1998	Kauba ja massi mõõtmise kaalumise. Mõõtemetoodika
EVS 746:1998	Tükikauba koguse mõõtmine. Mõõtemetoodika
EVS-EN ISO 11683:1998	Pakend. Kombatavad ohumärgid

MAIS ON TERVISEKAITSEINSPEKTSIOONI POOLT REGISTRISSE KANTUD

EE 01104440 TS 1-98	Kunstliku lauamineraalvee "Tafelkveli" seeria "Amrita"	29 05 98
EE 01240864 TS 3-98	Munalakid	25 05 98
EE 10017668 TS 2-97	Lihavorstid	
Muud.1		08 05 97
EE 10030700 TS 2-98	Frikadellid ja supikogu	11 05 98
EE 10044010 TS 1-98	Salatid	28 05 98
EE 10062373 TS 1-98	Kuivatatud ja jahvatatud rukkilinnased	08 05 98
EE 10068813 TS 1-98	Suitsu-keedu linnulihatooted	11 05 98
EE 10088253 TS 1-98	Anno jogurt	18 05 98
EE 10114727 TS 2-98	Vareenikud (külmutatud)	18 05 98
EE Tallegg TSA 581113	Želeevorst	18 05 98
EE TT BD TS 1-98	Viin "The Tall Blond"	22 05 98

Aru 10
Tallinn EE0003

Koostaja	Anne Laimets	492020
	Standardiosakond	492020
		493593
	Standardite müük	492003
	PRAQIII	493580
	Metroloogia ja akre-	493561
	diteerimise osak.	498890
	Raamatukogu	493532

EVS TEATAJA TELLIMINE 1998. AASTAKS

**1998. aasta EVS TEATAJA püsitellimus maksab 400 krooni
Aastatellimus 430 krooni**

A/a Eesti Ühispanga Tallinna kontoris nr 100 520 385 530 04 kood 784

Tellimisest palume teatada telefonil 49 20 20 Anne Laimets või faksiga 654 13 30.
Kui soovite saada arvet, palume samuti helistada 49 20 20.

Tellimisel saate tagantjärele kõik ilmunud numbrid alates aasta algusest.

EVS TEATAJA TELLIMISKAART

TELLIN EVS TEATAJA

- PÜSITELLIMUSENA 400 krooni aasta**
- AASTATELLIMUSENA 430 krooni aasta**

Nimi
Asutus
Aadress
Telefon
Kuupäev, allkiri